

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра хореографії

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з навчальної роботи
проф. Гаврилюк С. В.

20 Вр.

Сценографія хореографічного твору

РОБОЧА ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

підготовки спеціаліста

**спеціальності 7.02020201 «Хореографія»
(денна форма навчання)**

Луцьк – 2013

Робоча програма навчальної дисципліни «Сценографія хореографічного твору» для студентів спеціальності 7.02020201 «Хореографія»- "28" серпня 2013р. - 11с.

Розробник: Дужич-Ніколайчук Віктор Іванович, заслужений артист України, доцент.

Рецензент: Козачук Олег Дмитрович, заслужений працівник культури України, художній керівник та головний балетмейстер ансамблю народного танцю «Волинянка».

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри хореографії

протокол № 1 від 30 серпня 2013р.

Завідувач кафедри:

Дужич-Ніколайчук В.І.

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією інституту мистецтв

протокол № 1 від 11.09.2013р.

Голова науково-методичної комісії факультету (інституту)

Шиманський П.Й.

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № 3 від 20.11.2013р.

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ

Фахова підготовка спеціаліста-хореографа є складним процесом, що вимагає не лише досконалого оволодіння основами танцювального мистецтва та формування виконавських навичок, але й інтелектуального і загальнокультурного розвитку особистості, здатної вільно і самостійно мислити та діяти. Синтетичний характер діяльності спеціаліста хореографічного профілю ставить вимоги цілісності, єдності, професійної спрямованості культурологічних та освітянських компонентів його підготовки. У зв'язку з цим у науковій організації навчального процесу особливого значення набуває комплекс дисциплін, що впливають на формування особистості в професійно-мистецькому, культурологічному, соціально-педагогічному аспектах.

Майбутній хореограф крім професійних навичок танцювання, повинен блискуче володіти теоретичними та практичними навичками оформлення сценічного номеру за допомогою прийомів сценографії, основою якої є драматичне вирішення проблематики твору засобами хореографії.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів - 2	0202 мистецтво	нормативна
	7.02020201 Хореографія	
Модулів - 3	Хореографія	Рік підготовки 5 рік
Змістових модулів - 1		Семестр 10
ІНДЗ: є		Лекції - 8 год.
Загальна кількість годин - 72		Практичні - 12 год.
Тижневих годин (для денної форми навчання): аудиторних - 2 самостійної роботи - 1 індивідуальної роботи - 1	Спеціаліст	Самостійна робота 26 год.
		Індивідуальна робота 26 год.
		Форма контролю: залік

Мета та завдання навчальної дисципліни

Основними завданнями програми є поглиблене вивчення питань теорії у тісній єдності з практикою що дає можливість вивчити основи сценографії, які приводять студента до єдино правильного цілеспрямованого наскрізного циклу в творчому процесі: задум – дійсність, ескіз - мотив, схема – реалізація.

Лекційні заняття включають у себе основні положення та аспекти розвитку сценографії з позиції новітніх особистісно орієнтованих освітніх технологій та мистецтвознавчої думки.

На практичних заняттях в завдання викладача входить розвиток у майбутніх балетмейстерів умінь та здібностей та застосування їх в своїй практичній постановочній роботі.

Під час самостійної роботи студентом проводиться глибоке вивчення матеріалів за темою: робота над спеціальною літературою, кіно- теле- відео- матеріалами, музикальним та художнім оформленням танцю.

Мета та завдання курсу передбачають:

- отримання знань в галузі новітніх тенденцій гармонічного застосування сценографії в творах хореографічного мистецтва;
- визначення специфічних методів сценографії хореографічного твору;
- збагачення досвіду сприйняття та аналізу хореографічного мистецтва сучасності.

Після опанування даного курсу студенти повинні знати:

- закономірності побудови сценографії хореографічного твору;
- особливості створення сценографії в хореографічному мистецтві;
- методи розбору та аналізу сценографії хореографічних номерів;

вміти:

- сформулювати основну проблему, втілену в хореографічному

- твори;
- виробляти композиційну концепцію та її основні складові;
 - збирати, досліджувати та аналізувати джерела творчого задуму;
 - визначати стильову приналежність хореографічних творів;
 - володіти методами методикою застосування сценографії в творах хореографічного мистецтва.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Сценографія хореографічного твору.

Тема 1. Сценографія в контексті історичного розвитку театрального та хореографічного мистецтва. Сценографія - позначення оформлення спектаклю в повному обсязі, тобто всіх його трьох систем, що існували протягом історії світового театру від його витоків і до сьогодення.

Тема 2. Роль світлового оформлення хореографічної композиції. Види сценічного освітлення. Врахування специфіки сценічного освітлення в підготовці ескізів.

Робота балетмейстера з художником.

Тема 3. Взаємозв'язок сценічного костюму з декоративним оформленням хореографічної композиції. Роль сценічного костюму та сценічного оформлення в художньому втіленні теми. Функціональне призначення сценічного костюму. Стилізація народного костюму.

Тема 4. Танцювальний реквізит як засіб виразності танцю. Реквізит (від *лат. requisitum* потрібне, необхідне) - сукупність предметів, необхідних для вистав в театрі , під час кіно - або фотозйомки , малювання, ліплення з природи. Реквізитом часто називають як справжні, так і бутафорські предмети, проте термін реквізит коректно вживати тільки по відношенню до справжніх

речей, а не до штучних. Реквізит є допоміжною деталлю, яка грає другорядну роль і використовується для того, щоб створити необхідні фон, атмосферу. До реквізиту можуть відноситись різні аксесуари (зонт, тростину і т.п.), що доповнюють сценічний костюм виконавця, дрібні предмети побуту. Особливості застосування реквізиту та бутафорії в хореографічному мистецтві. Танцювальний реквізит – використовується практично у всіх жанрах. Найбільше він застосовується в сюжетних танцях, менше – в хороводах, рідко – в танцях побутової тематики. Вибір реквізиту залежить від теми танцю, складу його учасників.

Тема 5. Використання сучасних технічних засобів при постановці хореографічної композиції. Сучасні комп'ютерні технології. Види кіно та відео проєкційної апаратури та їх використання в творах хореографічного мистецтва. Застосування лазерної техніки, стробоскоп.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Практ.	Сам. роб.	Інд. роб.
Змістовий модуль 1. Специфіка роботи та формування репертуару в різноманітних творчих колективах народної хореографії.					
Тема 1. Сценографія в контексті історичного розвитку театрального та хореографічного мистецтва.	14	2	2	4	8
Тема 2. Роль світлового оформлення хореографічної композиції.	14	2	2	6	4
Тема 3. Взаємозв'язок сценічного костюму з декоративним оформленням хореографічної композиції.	16	2	4	6	4
Тема 4. Танцювальний реквізит як засіб виразності танцю.	15	1	2	6	4
Тема 5. Використання сучасних технічних засобів при постановці хореографічної композиції.	13	1	2	4	6
Разом за змістовим модулем 1	72	8	12	26	26
Усього годин	72	8	12	26	26

Теми практичних занять

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Сценографія в контексті історичного розвитку театрального та хореографічного мистецтва. Еволюція сценографії, функціональна сценографія породжена режисерськими пошуками.	2
2	Роль світлового оформлення хореографічної композиції. Врахування специфіки сценічного освітлення в підготовці ескізів.	2
3	Взаємозв'язок сценічного костюму з декоративним оформленням хореографічної композиції. Функціональне призначення сценічного костюму. Стилізація народного костюму.	4
4	Танцювальний реквізит як засіб виразності танцю. Особливості застосування реквізиту та бутафорії в хореографічному мистецтві.	2
5	Використання сучасних технічних засобів при постановці хореографічної композиції. Особливості застосування в хореографічному мистецтві.	2
Разом		12

Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Сценографія в контексті історичного розвитку театрального та хореографічного мистецтва. Опрацювання основних літературних джерел.	4
2	Роль світлового оформлення хореографічної композиції. Відеоперегляд та аналіз світлового оформлення кращих зразків світового хореографічного мистецтва.	6
3	Взаємозв'язок сценічного костюму з декоративним оформленням хореографічної композиції. Регіональні особливості українського народного костюму та його трансформація в сценічний костюм.	6
4	Танцювальний реквізит як засіб виразності танцю. Особливості застосування в українській народній та сучасній бальній хореографії.	6
5	Використання сучасних технічних засобів при постановці хореографічної композиції. Перегляд та аналіз відеоматеріалу.	4
Разом		26

Індивідуальне творче завдання

У процесі вивчення дисципліни „Сценографія хореографічного твору" студент в 10 семестрі повинен виконати творчу роботу (проект) – написати реферат на теми : «Особливості сценографії балетного театру ХХ століття».

Методи навчання – інформаційно-рецептивний, ілюстративний, репродуктивний.

Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік (10 семестр).

Методи та засоби діагностики успішності навчання – експрес-опитування, активність на практичних заняттях, контрольні роботи,

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль (мах = 40 балів)					Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1					Модуль 2	Модуль 3	
Змістовий модуль 1					ІНДЗ	МКР 1	
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	10	60	100
6	6	6	6	6			

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Модульна контрольна робота (60 балів)

54-60 балів виставляють студентів, який вияви всебічні, системні і глибокі знання з навчально-програмового матеріалу; повністю розкрив зміст на поставлені запитання; вільно володіє спеціальною термінологією, грамотно ілюстрував відповіді прикладами; вільно володіє нормативною сучасною мовою; комплексно застосовує одержані знання з вивченої дисципліни..

44 – 53 бали виставляють студентів, який правильно розкрив зміст на поставлені запитання, та у відповідях бракувало власних суджень; грамотно володіє спеціальною термінологією, нормативною сучасною українською мовою; здатний до самостійного поповнення знань у подальшій навчальній роботі.

36-43 бали виставляється студентів, який зміст питань виклав частково, не послідовно; логічний зв'язок у відповіді відсутній, але суть запитання розкрита, володіє спеціальною термінологією.

22-35 балів виставляється студентів, який основний зміст запитання не розкрив; припустився принципових помилок; спеціальною термінологією володіє частково.

0-21 балів виставляється студентів, який основний зміст запитання не розкрив; припустився принципових помилок; спеціальною термінологією не володіє.

Поточний контроль (6 балів)

5-6 балів отримують студенти які мають глибокі, ґрунтовні та системні знання з вивченої теми дисципліни.

3 -4 бали отримують студенти, які мають хороші знання з вивченої теми дисципліни.

2 бали отримують студенти, які , не досконало знають основні поняття вивченої теми дисципліни. Фрагментарно орієнтуються в вивченому матеріалі.

0 - 1 балів отримують студенти, які мають недостатні знання з з вивченої теми дисципліни. , не орієнтуються в вивченому матеріалі.

Творче індивідуальне завдання (10 балів)

9- 10 балів отримують студенти, які творче завдання виконали самостійно, логічно, послідовно склали комбінаційні завдання, запис виконали грамотно та охайно.

7-8 балів отримують студенти, які в основному виконали завдання, допустили несуттєві помилки, запис виконали грамотно та охайно.

4 - 6 балів отримують студенти, які частково виконали роботу, у роботі є помилки або складене комбінаційне завдання не відповідає вимогам.

0 - 3 бали отримують студенти, які роботу виконали зі значними помилками або складене комбінаційне завдання не відповідає вимогам.

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 - 81	C		
67 -74	D	Задовільно	
60 - 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

Список джерел

- Базанов В. В. Основные проблемы использования техники в современном спектакле / В. В. Базанов // Сценическая техника и технология. – 1973. – С. 15-18.
- Березкин В. И. Искусство сценографии мирового театра: от истоков до середины XX века / В. И. Березкин. – М., 1997. – 544 с.
- Захаров М. Раскрепощенность / М. Захаров // Художник, сцена : сб. ст. / сост. Е. Б. Ракитина. – М. : Сов. Художник, 1978. – 213 с.
- Листовский В. В. Пути развития сценографической науки / В. В. Листовский // Сценическая техника и технология. – 1977. - №3. – С. 46-58.
- Таиров А. Я. Записки режиссера, статьи, беседы, речи, письма / А. Я. Таиров. – М., 1970. – 603 с.
- Хренов Н. А. Место зрелищных искусств в художественной культуре / Н. А. Хренов // Театр и наука (современные направления в исследовании театра). – М., 1990. – 409 с.
- Шеповалов В. М. Становление теории сценографии и ее роль в науке о театре / В. М.
- Эткинд М. Г. О диапазоне пространственно – временных решений в искусстве оформление сцены / опыт анализа творческого наследия советской театральной декорации / М. Г. Эткин // Ритм, пространство и время в литературе и искусстве. – Л. : Наука. 1974. – 299 с.
- Бернадська Д. П. Синтез мистецтв у сучасній хореографії як чинник формування творчої особистості. Автореферат дис. ... канд. мистецтвознав.: 17.00.01 / Д. П. Бернадська. – К., 2005. – 20 с.
- Кохан Т. Г. Видова специфіка мистецтва: синтез як співтворчість / Т. Г. Кохан / / Актуальні філософські та культурологічні проблеми сучасності : зб. наук. Праць. – К. : Видавничий центр КДЛУ, 1999.
- Широкова Н. До проблеми взаємодії та синтезу видів мистецтва / Н. Широкова. – <http://www.etnolog.org.ua>.